

СЪДЪРЖАНИЕ

VII. РЕГУЛИРАНЕ НА ПОЩЕНСКИТЕ УСЛУГИ.....	124
---	-----

VII. РЕГУЛИРАНЕ НА ПОЩЕНСКИТЕ УСЛУГИ

Основополагащ за пощенския сектор е Законът за пощенските услуги (ЗПУ). Във връзка с присъединяването на България към Европейския съюз на 01.01.2007 г., в началото на 2006 г. бяха приети изменения на ЗПУ, чиято цел беше да се завърши транспонирането на втората директива за пощенските услуги. С едно от приетите изменения, от 01.01.2006 г. се намаляват границите за тегло (до 150 гр) и цена (не повече от три пъти цената на стандартна кореспондентска пратка с предимство до 20 гр) на услугите в резервирания сектор, върху които е установен държавен монопол в полза на „БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД (БП ЕАД) до 31 декември 2008 г. От началото на 2007 г. е предвидено ново редуциране на резервирания сектор.

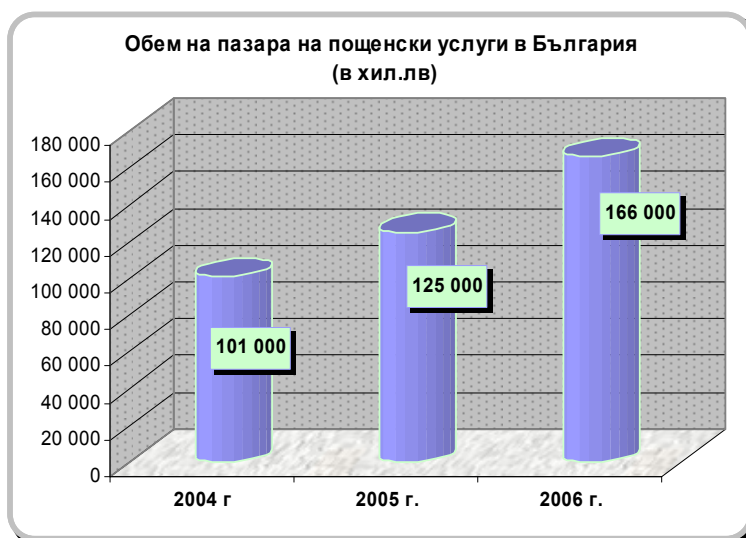
Тази промяна в ЗПУ даде тласък за появата на конкурентни оператори за извършване на универсалната пощенска услуга (УПУ). Широко отразено в медиите беше издаването на индивидуална лицензия за първата частна поща на „ТИП ТОП КУРИЕР“ АД, последван от „ЕКОНТ ЕКСПРЕС“ ООД, което също получи лицензия за цялата универсална пощенска услуга. За отбелязване е, че и двете дружества са утвърдени оператори на пазара на неуниверсални пощенски услуги (НПУ). Така, от 2007 г. потребителите на УПУ у нас ще имат възможността да избират между услугите на основния пощенски оператор БП ЕАД и още двама алтернативни оператори.

Издадена е и една индивидуална лицензия за част от УПУ – пощенски парични преводи. Регистрирани са и седем оператори за извършване на неуниверсални пощенски услуги.

През 2006 г. пощенския пазар в България се оценява на близо 166 млн. лева, които са формирани от трафика на около 161 млн. пощенски пратки.

Към края на периода реално са предоставяли неуниверсални пощенски услуги 45 оператори от общо 56 регистрирани, четирима са лицензираните оператори за предоставяне на част от универсалната пощенска услуга - „пощенски парични преводи“, като един все още не е стартирал дейността си и само основният пощенски оператор е предоставял всички услуги от обхвата на УПУ.

Обемът на вътрешния пощенски пазар е изчислен като експертна оценка на база предоставените данни от 92% от действащите лицензирани и регистрирани пощенски оператори към 31.12.2006 г.

Фиг. 90

Източник: Данни, представени в КРС

Спрямо 2005 г., през 2006-а предоставянето на пощенски услуги се е увеличило с 33 на сто.

През последните три години се наблюдава тенденция за стабилно нарастване на вътрешния пощенски пазар.¹

Друго изменение на ЗПУ, рефлектиращо върху дейността на Комисията за регулиране на съобщенията в посока засилване правомощията на регулатора за защита на потребителските интереси, засяга съгласуване на представените от операторите на пощенски услуги общи условия на договорите с потребителите. Изготвени бяха „Препоръчителни общи условия...“, което предоставя възможност на регулатора, от една страна да защитава интересите на потребителите, а от друга - да осигурява условия за равнопоставеност на операторите. За улесняване на работата и за да изгражда ясни правила, КРС прие Процедура за реда и сроковете за съгласуване на общи условия на договорите с потребителите на пощенски услуги.

В съответствие с приети изменения на ЗПУ, през 2006 г. КРС изготви следните подзаконовни нормативни актове:

- Система за образуване на пощенските кодове на мрежите на операторите на УПУ;
- Наредба за общи правила за взаимен достъп до мрежите на пощенските оператори на УПУ или на част от нея;
- Процедура за реда и сроковете за съгласуване на представените от операторите на УПУ или на част от нея системи за разпределение на разходите по видове услуги;
- Общи правила за условията за доставяне на пощенските пратки, пощенските колети и изплащане на пощенските парични преводи.

Промените, настъпили на пазара на пощенските услуги с лицензирането на двамата нови оператора на УПУ, наложиха преработката на първите два подзаконовни нормативни акта.

За да изпълнят контролните функции на регулатора в пощенската сфера, оправомощени служители на КРС са извършили общо 49 проверки. По-голямата част от тях са планови. Част от проверките са осъществени във връзка с подадени сигнали и оплаквания, а има и случаи на самосезиране. Съставени са 33 констативни протокола, а за констатирани нарушения на ЗПУ, свързани с ангажиране на административнонаказателна отговорност, са съставени 3 АУАН (акт за установяване на административно нарушение). Администрирани са 10 жалби, касаещи прилагането на ЗПУ.

В изпълнение на поети ангажименти в процеса на преговорите за присъединяване на България към Европейския съюз, КРС прие Изменение и допълнение на Нормативи за качество на универсалната пощенска услуга и ефикасността на обслужване.

През изтеклата година, в съответствие с постановките на Директива 97/67/ЕС, за пръв път Комисията организира извършването на измерване от “трета страна”, независима от регулаторния орган и пощенския оператор (БП ЕАД), за да се оцени съответствието на качеството на предоставяната универсална услуга на Нормативите за качество на универсалната пощенска услуга и ефикасността на обслужване.

През февруари, със съдействието на ТАИЕХ, се проведе работно обучение по проект „Либерализиране на пощенския пазар“. Бяха обсъдени въпроси, които засягат защитата на потребителите, конкуренцията на пазара и качество на услугите при пълно либерализиране на пощенския пазар, какъвто от 01.01.2006 г. е пазарът на пощенски услуги във Великобритания. Друга съществена тема от дискусиите по проекта засегна степента на регулиране на пощенския пазар и упражняване на правомощията на

---

¹ Пълният текст на доклада на КРС „Анализ на пазара на пощенските услуги за 2006 г.“ се намира на страницата на КРС в Интернет.

регулатора при неизпълнение на задълженията от страна на Основния пощенски оператор, рефлектиращи негативно върху потребителите.

И през 2006 г. КРС взе участие в пленарните заседания на СЕРП. На 34-тото от тях беше изнесена презентация от КРС на тема „Хибридна поща – практика и проблеми”, в която бяха поставени някои въпроси, с които българският регулатор се сблъсква, и представено кратко изследване на европейски регулаторни практики.

В края на 2005-а и началото на 2006 г. Европейската комисия проведе обществено допитване за състоянието и развитието на пощенските услуги във връзка с новата политика на общността в пощенския сектор, в което беше поканена да участва и България. КРС организира участието в допитването на българските потребители на пощенски услуги – физически лица и корпоративни клиенти, потребителски асоциации, както и оператори на пощенски услуги, които за пръв път имаха възможността да изразят своето мнение наред с гражданите на Обединена Европа.